

Handläggare: Ulrika Iversen
Telefon: 08-508 28 154

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2012-02-06 p 10

Hexaklorbensen i fyrverkerier, tillsynskampanj 2011

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Förslag till beslut

- 1 Godkänna rapporten.
- 2 Överlämna rapporten till Kemikalieinspektionen och till fyrverkerileverantörerna.

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Kemikalieinspektionen har under 2010 och 2011 analyserat fyrverkeripjäser bland annat för att se om de innehåller det förbjudna ämnet hexaklorbensen (HCB). Båda undersökningarna visar att ämnet förekommer i fyrverkeripjäser i Sverige trots att det är förbjudet. I 2011 års analys var det tre av tolv fyrverkeripjäser som innehöll ämnet.

Hexaklorbensen tillhör ett av världens tolv värsta miljögifter, "the Dirty dozen", tillsammans med ökända kemikalier som DDT och PCB. Ämnet är förbjudet i Sverige sedan 1980 och sedan 2004 omfattas det av Stockholmskonventionen, ett globalt avtal för att stoppa produktion och spridning av vissa långlivade organiska föreningar. Forskning visar att hexaklorbensen bland annat kan orsaka cancer, skador i hjärnan samt störa hormonbalansen.

Miljöförvaltningen har i mellandagarna, 27-30 december 2011, besökt detaljister för att se till att fyrverkeripjäser innehållande hexaklorbensen inte saluförs. Det är de tre produkter som innehåller hexaklorbensen enligt Kemikalieinspektionens senaste analys av fyrverkeripjäser som förvaltningen letat efter. Kampanjen initierades efter ett önskemål från Kemikalieinspektionen om att miljökontoren runt om i landet skulle gå ut i handeln och se till att dessa produkter inte saluförs.

Kampanjen började med att förvaltningen gjorde ett utskick till samtliga detaljister som har tillstånd att lagra fyrverkerier. Utskicket gjordes veckan före jul och gick ut till cirka 160 detaljister. Ett 40-tal av dessa besöktes under mellandagarna. Vilka detaljister som skulle besökas valdes utifrån hur stor mängd fyrverkerier de har tillstånd att lagra och utifrån deras geografiska läge. I fem av butikerna fanns någon av de tre produkterna. Det ger 12,5 %, vilket skulle kunna innebära att 20 butiker haft någon av produkterna i hela staden. Produkterna hade dock redan plockats bort från hyllorna tack vare det utskick förvaltningen gjorde.

Miljöförvaltningen konstaterar att utskicket hade avsedd effekt i och med att detaljisterna självmant plockat bort de aktuella produkterna efter att ha läst utskicket.

Trots julhelg uppger majoriteten, nära 70 %, att man uppmärksammat förvaltningens brev. Kunskapsnivån i butik är dock låg. Det är endast en fjärdedel som känner till ämnet hexaklorbensen och att det förekommer i fyrverkerier.

Enligt de uppgifter förvaltningen fått har man som detaljist, i normalfallet, bara en leverantör. Detta innebär att en ännu bättre "träffbild" för tillsynen kunnat uppnås om förvaltningen hunnit kontrollera varifrån de enskilda butikerna beställer sina varor.

Tillsynen fick stor uppmärksamhet i media. SVT:s lokalnyheter ABC, SVT:s Rapport och radionyheter Ekot gjorde varsitt reportage som sändes i tv respektive radio under mellandagarna.

Slut.

Bilagor

Bilaga 1 Rapporten "Rapport fyrverkeritillsyn"